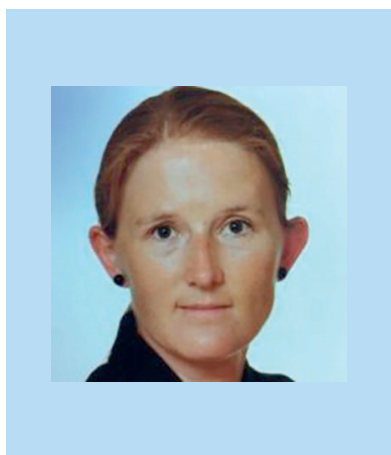

Mala podjetja – velike ambicije

Zakaj je EIC pomemben za EEN in zakaj je pomemben za našo regijo

Evropski svet za inovacije (EIC), ki se je lani začel izvajati kot pilotni program v okviru programa Obzorje 2020, preden bo njegova popolna ustanovitev v okviru Obzorja Evropa leta 2021 polno veljavna, je uvedel dva operativna instrumenta: za podporo prebojnim tehnologijam in prebojnim inovacijam (iskalec) in za tržno ustvarjanje inovacij in povečanja obsega podjetij (pospeševalec).

Ti instrumenti bodo po svoji naravi v primerjavi s tradicionalnejšimi dejavnostmi evropskega okvirnega programa zahtevali oblikovanje tveganj in prilagojeno upravljanje, zato bodo morali razviti in graditi na posebnih pristopih in postopkih upravljanja, za katere bi veljalo iskati navdih pri podobnih javnih in zasebnih prizadevanjih, tudi od evropskih glavnih konkurentov (ameriških ARPA-E, DARPA ali celo Google X).

Da bi ubrali pot nove filozofije upravljanja in pomagali Komisiji pri oblikovanju njenih glavnih značilnosti, smo se na delavnici o upravljavcih programov na visoki ravni pred letom dni v Bruslju pod taktirko takratnega komisarja za raziskave, Carlosa Moedasa, srečali izkušeni strokovnjaki iz ZDA (strokovnjaki DARPA in ARPA-E), kjer je trenutno moč najti glavne izkušnje takšnega praktičnega upravljanja in oblikovanja tveganj v javnem

sektorju, in strokovnjaki iz EU (člani skupine RISE, skupine na visoki ravni EIC, Svetovalni odbor za FET, katerega članica sem bila do konca njegovega mandata tudi sama, in agencije za inovacije držav članic), ki dobro razumejo podlage in izzive EIC.

Po predstavitvi temeljnih izzivov, s katerimi nas je soočil komisar Moedas, in pregledu izkušenj ZDA prof. Fione Murray in dr. Larsa Frolunda z Massachusetts Institute of Technology (MIT), se je delavnica razvila z dvema strokovnima skupinama in obsežnim skupinskim delom. Jutranji panel in z njim povezano skupinsko delo sta bila posvečena avtoriteti in koordinaciji vodij programov EIC. Popoldanski panel, ki je sledil isti dinamični strukturi kot prvi, se je osredotočil na oblikovanje elementa, ki po mnenju strokovnjakov loči uspešne programe od neuspešnih. Kaj smo ugotovili? Kot priznavajo vsi sektorji, uspešne agencije svoj uspeh pri radikalnih inovacijah dolgujejo ključnemu elementu: vodijo jih njihovi vodje / direktorji programov, ki prinašajo vizijo, kaj želijo spremeniti v svetu, in želijo povečati obseg učinka s sredstvi agencij.

Zato smo se spraševali predvsem o tem, kako za delovanje novega programa EIC pripraviti pravo organizacijo znotraj Evropske komisije, da bi lahko podprla vodje programov EIC pri njihovem delu. Vodje programov naj bi Evropska komisija najela – za iskanje in spodbujanje novih inovacijskih idej, ki temeljijo na tehnoloških vizijah ali izzivih, ki jih vznemirjajo. Medtem ko naj vodje programov razvijajo splošne vizije, te vizije seveda ne oživijo same. Vodje programov se opredelijo za financiranje več skupin na univerzah, podjetjih in javnih laboratorijih, ki prevzamejo lastništvo nad temi vizijami in vanje vložijo vse svoje znanje (podprti s finančnimi sredstvi EIC).

Zakaj je to, kakšni bodo vodje programov znotraj EIC, novega instrumenta Evropske komisije, usmerjenega v inovativnost, pomembno za prihodnost Enterprise Europe Network (EEN)?

EEN se vedno bolj razvija v svetovno mrežo, ki omogoča dostop do informacij in do ključnih strokovnih povezav v pravem trenutku. Kot taka predstavlja eno od pomembnih orodij za delovanje programskih vodij EIC za uspešno delovanje celotnega EIC in za uspešno investicijo 10 bilijonov evrov v naslednjem obdobju.

Zakaj je EIC tako pomemben prav za našo regijo?

Prav tako se pojavlja vprašanje, ali bodo podjetja in raziskovalne skupine iz območja jugo-vzhodne Evrope pripravljena na opisan način poslovanja z javnimi sredstvi, ki močno spominja na vlagateljskega (kot nasprotje dotacijam iz javnih sredstev, na katere smo bolj navajeni pri poslovanju z državo).

EEN je eden od pomembnih vzvodov, ki bodo v naslednjih letih omogočili podjetjem in raziskovalnim skupinam v našem prostoru dostop do financiranja iz EIC, enega od treh stebrov Obzorja Evropa.

Dr. Špela Stres, LLM, MBA
Vodja konzorcija EEN Slovenija

European Innovation Council pilot – oblika večplastne podpore inovativnim podjetjem in raziskovalcem

Tehnološki napredek z raziskavami in razvojem znotraj Evropske unije predstavlja eno izmed temeljnih izhodišč prihodnje podobe naših gospodarstev in družbenega vsakdana. Kljub vodilnemu položaju Evropske unije na določenih področjih, kot je razvoj umetne inteligence, je še vedno opazno zaostajanje na nekaterih področjih, predvsem pri umeščanju novih rešitev na trg, dostopanju do finančnih sredstev in vlaganjih zasebnega sektorja v raziskovalno dejavnost.

Eden izmed načinov za premostitev teh razmer je že od leta 2017 naprej (*Enhanced*) *European Innovation Council (EIC) pilot* pod okriljem *Evropske komisije*, ki je prvenstve-

no namenjen podpori vrhunskim inovatorjem in inovativnim podjetjem. Podpira celoten inovacijski proces, po vsebinskih sklopih pa vključuje *Accelerator*, *Pathfinder* in *Fast-track to Innovation*. Obenem se ažurno odziva na aktualne tematike kot so trenutno na primer boj proti koronavirusu, zelene inovacije in digitalizacija.

Znotraj vsebinskih sklopov je še posebej zanimiv *EIC Accelerator* (sprva poznan kot *SME instrument*), saj je osredotočen na zagonska, majhna in srednje velika podjetja, ki razvijajo prelomne inovativne rešitve, imajo pripravljen ustrezen poslovni načrt za umestitev novih tehnoloških dosežkov na trg in hkrati želijo širiti poslovanje izven

nacionalnih meja. Dodatna značilnost je podpora tistih rešitev, za katere se v zasebnem sektorju težje pridobijo finančna sredstva, a vendar izkazujejo potencial visoke rasti.

Za razliko od klasičnih projektnih prijav, se za *EIC Accelerator* podjetja prijavljajo posamično, pri čemer gospodarska dejavnost ni toliko pomembna, saj se ne razpisujejo posamezne točno določene in s tem zaokrožene projektne teme. Z uspešno prijavo je moč pridobiti finančna sredstva (*grant*) do 2,5 milijona evrov oziroma 70 % stroškov in/ali lastniški vložek (*equity*) do 15 milijonov evrov. Za prvo obliko podpore je zahtevana stopnja tehnološke razvitosti (TRL, *technology readiness level*) od šeste do osme stopnje, za lastniško obliko podpore pa nad osmo stopnjo. Prejete prijave neodvisni strokovnjaki ocenijo glede učinka projektov/rešitev na gospodarstvo in družbo, njihove tveganosti in možnosti komercializacije. V splošnem lahko v *EIC Accelerator* sodelujejo vse države članice Evropske unije, pridružene članice po programu Obzorje 2020 in tisti, ki z ustanovitvijo in sedežem podjetja prično izvajati aktivnosti v Evropi.

Uspešna prijava pa ne pomeni le dostopa do finančnih sredstev, temveč tudi do široke palete svetovalnih storitev in mentoriranja, udeležbe na posebej organiziranih dogodkih za prejemnike EIC sredstev z izbranimi podjetji in investitorji, podeljujejo pa se tudi prestižne nagrade za izjemne podjetniško-inovativne dosežke, s katerimi je raziskovalna dejavnost podjetij še dodatno prepoznana.

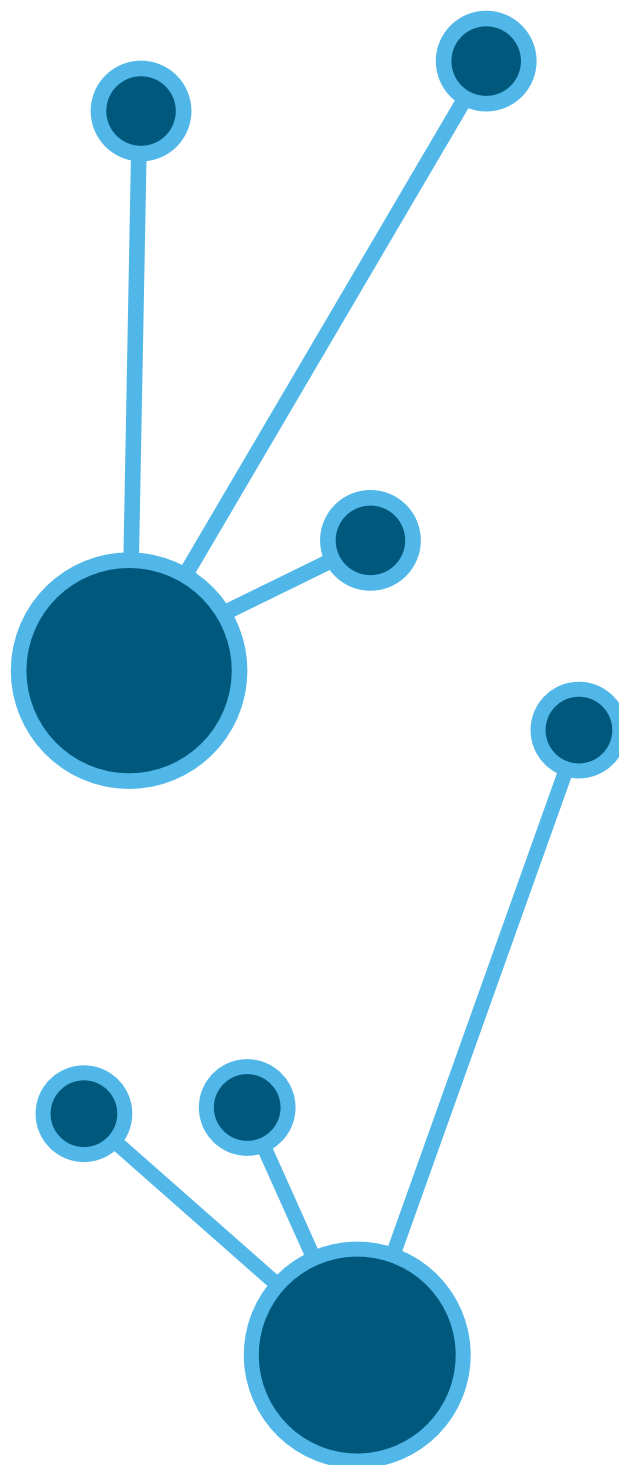
Samo v letu 2019 je bilo pod okriljem EIC organiziranih 18 dogodkov z dvostranskimi srečanji, preko 300 podjetij se je udeležilo znanega dogodka *Corporate Days* za mreženje in predstavitev idej podjetnikov investitorjem in vodstvenemu kadru uspešnih podjetij in korporacij kot so lani bila Saint-Gobain, L'Oréal, P&G, AB InBev, Nokia in GSK. Na teh dogodkih veliki tržni igralci pogosto iščejo določene rešitve, predvsem na področju financ, kozmetike, prehrane, potrošnih dobrin, kemičnih izdelkov in informacijskih tehnologij. A to je le delček bogatega nabora dogodkov in srečanj EIC. Za nameček podjetjem omogočajo spletno platformo *EIC Community Platform*, s pomočjo katere je stik med vsemi zainteresiranimi javnostmi še lažji, omogoča pa tudi enostavno prijavo na dogodke. Različne ankete izkazujejo visoko stopnjo zadovoljstva uporabnikov storitev EIC (običajno nad 90 %).

Oblike pomoči EIC podjetnim raziskovalcem in inovativnim podjetjem se bodo v prihajajočem programu *Horizon Europe* v obdobju med 2021 in 2027 še dodatno okrepile in razširile, saj bo pilotna izvedba prešla v naslednjo, razvito fazo. Če imate idejo, ki bi po vašem mnenju lahko krojila tehnološko prizorišče Evrope in širše, imate izdelan poslovni načrt, a potrebujete še finančno in strokovno

podporo, je EIC pravi naslov. V letu 2020 sta na voljo še dve priložnosti za prijavo in sicer na majskem in oktobrskem prijavnem roku. Podrobnosti o EIC so na voljo na spletni strani: <https://ec.europa.eu/research/eic>

Robert Premk

Center za prenos tehnologij in inovacij,
Institut "Jožef Stefan"

S 13. ITTC do tesnejšega sodelovanja med raziskovalci in podjetniki

Na Institutu "Jožef Stefan" (IJS), Center za prenos tehnologij in inovacij s partnerji, **8. in 9. oktobra 2020** organizira **13. Mednarodno konferenco o prenosu tehnologij** (ITTC, *International Technology Transfer Conference*). Konferenca je posvečena promociji izmenjave znanja med akademskimi krogi in industrijo. Gre za dogodek za vse raziskovalce, ki želijo svoje znanje ponuditi trgu in za podjetja, ki se zavedajo pomena prenosa znanja v svoje poslovanje.

Z uvodnim predavanjem bo udeležence nagovoril svetovno znani strokovnjak s področja prenosa tehnologij, **dr. Jon Wulff Petersen**, kateremu se bodo v nadaljevanju pridružili drugi znani predavatelji s svojimi znanstvenimi in strokovnimi prispevki.

Avtorji inventivnih in inovativnih tehnologij, ki so zaposleni na javnih raziskovalnih organizacijah, bodo predstavili svoje projekte in razvojno-raziskovalna prizadevanja na podlagi posredovane prijave na objavljeni *Javni razpis za najboljšo inovacijo v letu 2020 na javnih raziskovalnih organizacijah z nagradnim skladom 2.500 evrov*.

Med zmagovalnimi kandidati preteklih let so bili številni zanimivi, tudi ekipa **Odseka za fizikalno in organsko kemijo** z Instituta "Jožef Stefan" pod vodstvom prof. dr. Ingrid Milošev, ki med drugim razvija protikorozivne premaze na osnovi sol-gel metodologije. Razvoj aplikacij s tega področja je v razmahu že dve desetletji. Na konferenci ITTC so raziskovalci predstavili **idejo o premazu, ki ščiti ladje pred obraščeno in korozijo**.

Na tekmovanju so večkrat sodelovali tudi sodelavci IJS z **Odseka za inteligentne sisteme**, pod mentorstvom vodje odseka, prof. dr. Matjaža Gamsa, in vodje skupine za ambidentalno inteligenco, dr. Matija Luštreka, s predstavitvami različnih pametnih aplikacij, ki pomagajo različnim skupinam

ljudi pri njihovem vsakdanu. Tako na odseku razvijajo **pametno zapestno uro za starejše**, ki samostojno zaznava padce. Drug razviti algoritem je namenjen sprotnemu **zaznavanju prekomernega stresa**. Raziskovalci želijo najti partnersko organizacijo, da bi algoritem vgradila v napravo, ki bi si jo lahko posameznik nadel.

Kot kažejo izkušnje, se precej kandidatov s konference po nadaljnjem razvoju, pridobitvi dodatnih sredstev, končanju doktorata ali že prej dejansko odloči za ustanovitev podjetja, še več pa za pogodbeno sodelovanje z gospodarstvom ali prijavo evropskega projekta.

Prav tako se na letošnji konferenci načrtuje podelitev **WIPO IP Enterprise Trophy** podjetju in **WIPO Medal for inventors** raziskovalcu, ki sta vsak s svojim delom in rezultatom izjemno prispevala k uspešni rabi intelektualne lastnine.

Podjetja boste lahko sodelovala tudi na vnaprej načrtovanih dvostranskih sestankih z raziskovalci - R2B (ang. *research-to-business*) s konkretnimi pogovori o možnih razvojnih rešitvah, izumih in komercialno zanimivih tehnologijah. Tovrstni sestanki so se v praksi izkazali kot odlično izhodišče za morebitno prihodnje raziskovalno sodelovanje in poslovne sinergije, v preteklosti pa se je 60 sestankov R2B udeležilo približno 100 raziskovalcev in podjetnikov iz Slovenije in tujine. Zato izkoristite izjemno priložnost in se udeležite okto-brske konference z dvostranskimi srečanji tudi vi!

Podrobnosti o programu, razpisanih nagradah, tekmovanju in dvostranskih srečanjih, so dostopne na uradni spletni strani konference: <http://ittc.ijs.si>

Mag. Marjeta Trobec, mag. Robert Blatnik, Robert Premk
Center za prenos tehnologij in inovacij na Institutu "Jožef Stefan"

